

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ožnjanipla plačuje se od četiristopne pete vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 30. marca.

Mnogovrstna je bila vsebina današnjega zborovanja, a na vrhu nam stojita izjava naučnega ministra o preuredbi avstrijskih srednjih šol ter razprava o slovenskem narodnem šolstvu, katero je zahteval poslanec, prof. Šuklje, odbijal pa z nemško zavijačo Teyton dr. Weitlof.

Debato o reformah srednjega šolstva prouzročil je levičar baron Pirquet, ki je že vlani priporočal, naj se odpravi stari ustroj šolstva ter nadomesti z novim, novemu življenju prikladnim. Danes je po dolgem in stvarnem govoru nasvetoval, naj se sestavi enketa, ki bode napravila črteže potrebnim reformam. Načela v to naj bi se vzela od belgijskih in švedskih učilnic in 1. naj bi se odpravila razdelba srednje šole, mestu tega pa uvela „gimnazija“ kot spodnji oddelek za vse učence, potem „licej“, ki naj bi kot višji oddelek po poklici dijakov razpadel morebiti v štiri strokovne paralele; 2. mrtvi jeziki naj bi se učili le kot pomočne znanosti, grščina naj bi bila obligatna le za jezikoslovno paralelo; ker bi tako učenec dobil več časa, naj bi se 3. učili prevažni moderni jeziki, a tako, da bi je končno znali za prosto življenje in 4. odstranil naj bi se zrelostni izpit tak, kakršen je sedaj.

Oglasil se je na to naučni minister dr. pl. Gautsch in če je možno, izraz današnjih njegovih izjav dojmil se je že prijetniše, kakor včeraj, vsega poslušalstva, ker odmevala je iz njega velika ljubezen do šolskega napredka in do učeče so mladine, odmeval krepkopoljen idealizem! Odgovarjal je najprvo poslancu Ozarkiewiczu ter izjavil, da tudi naučna uprava želi definitivno uravnavo kongruo. Potem pa je prestopil k izjavam drugega govornika Pirqueta ter poudaril, da je treba pred drugičiti gimnazije. Toda — s posebno vneto je to naglašal — zgoditi se mora to le tako, da se v tistej meri kakor sedaj gojijo tudi v bodoče humanistične znanosti, potem pa, da se od maturov ne zahteva nič manj, kakor sedaj. Res so preobloženi dijaki gimnazijski, zlasti v nižjih razredih, res jim je treba olajšav tako zavoljo dušnega

tako zastran telesnega razvoja: ali dati jih ni tako, da se odpravi zrelostni izpit, nego tako, da se odredi več časa, da se za gimnazijo odloči devet let. Deveta šola je v programu dra. pl. Gautscha: Po njej bode možno, da se olajša učenje mlajšim dijakom, pa tudi, da se dobi čas za učenje modernega poleg učnega jezika. Drugo točko svojega programa o reformi gimnazij navel je to, da bode mladina morala spolniti deseto leto, predno bode godna za srednjo šolo. To in ono obrazložil je dr. pl. Gautsch z veleinteresantnimi in jasnimi stavki. Izjavil je tudi, da ni prijatelj realkam, ker le humanistične učenosti vzgojijo vrlega moža in ga pripravijo za kulturno delo sedanjega časa. Praviloma so vendar na več strani bolj rabni tisti, ki so dovršili humanistične učilnice, nego-li možje iz realističnih šol. Učni črteži se ne delajo ni za darovite ni za tiste, ki so slabe glave, nego za srednji bistri um. Kdor nema srednje glave, bode bogat ali ubožen, naj ne dovrši gimnazije. „Glede ubogih“ — je dejal minister — „bodem morebiti premenil naučno politiko. Jaz želim, da darovit ubožen lahko stopa po učenostih gori do vseučilišča (Dobro!) in ven preko njega v javno življenje. Mi potrebujemo njegovega duha. To nam je prirast iz spodnjih skladov v višjo družbo. Na tem stoji družba, tega ne more utrpeti nikdar. (Dobro, dobro!) Ne potrebuje pa nedarovitih ubožcev v višjih šolah, ker ti so zelo nevarni, tako nevarni, kakor se navadno ne misli“. Dejal je minister, da bode za uboge talente priredil ustanove in druge podpore. Z olajšavami, ki so se uvedle sedaj za zrelostne izpite, on ni zadovoljen, ker storijo, da se dijaki manj uče. Ponavljal je končno, da tudi v bodoče srednje šole ne smejo manj izobraževati kakor sedaj, in obžaloval je, da mora že sedaj izpovedati, da do tega namena ne pozna druge poti, kakor da podaljša v prid mladine same dobo, katero zahteva gimnazija. (Dobro, dobro!)

Besede ministrove so močno vzganile vso zbornico. Premembe je oznanil, katere so na videz malenkostne, bodo pa globoko zarezale v življenje mladine, kadar se uresničijo. Marsikaj dobrega, — toda, ali ni minister imel pred očmi le red in moč

velikomestnih rodbin, prenapetost domače vzgoje po velikih mestih?

Nemirna je bila zbornica, ko je na to začel govoriti naš poslanec prof. Šuklje. Če tudi ima rezek in točen organ, glas njegov je le težko prodiral šumenje, naravno posledstvo ministrovih izjav. Govoril je najprvo o klasičnih učenostih na gimnaziji in oziraje se na izjave Pirquetove in Gautscheve, je le še dodajal, da je želeli boljše metode pri učenju klasičnih jezikov, metode, po katerih bi se stari klasiki pred vsem spoznali po vsebini in duhu. Toliko se mladina uči, da nazadnje pozabi samostojno soditi in misliti. (Tako je! na desni!) Olajšati je tudi nauke. Govoril je potem v drugem delu — zbornica se je bila že pomirila — o narodnem našem šolstvu, počenši z osnovnimi šolami na Koroškem, katere odločno zahteva od naučne uprave, kakor tudi slovenske srednje šole in slovenska predavanja za pravnike. Vmes je nekaj rahlo poprijel dra. Russa, Nemca s slovensko krvjo, ki je v budgetnem odseku trdil slabo moč duševno v Slovenstvu, češ — Vega, Dolinar, Kopitar, Miklošič, Stefan, Zhisman! Desnica, zlasti Čehi bili so veselo presenečeni, čujoči to vrsto slavnih Slovencev, še bolj pa so se čudili, ko je prof. Šuklje prišel, govoreč o obrtnih šolah, z dati, po katerih Koroška dobiva za obrtno šolstvo devetkrat toliko podpore kakor Kranjska, da si ima nad 140.000 prebivalcev — manj! Desnica je govor odlikovala s ploskanjem.

Naslednji govornik, sam predsednik nemškega „Schulvereina“ dr. Weitlof se nikakor ni mogel ločiti od prof. Šukljevega govora, niti od njegove osebe. Cela prva polovica jako dolgega govora njegovega se je upirala sedaj v to sedaj v ono trditev našega poslanca, da bi je ovrgla — s frazami in zavijačami „Wochenblatta“! In kolikokrat se je Teytonež spodtaknil nad tem, da je prof. Šuklje zgodovine profesor nemške mladine na Dunaji! Levica se je občudovala v teh napadih, mi pa smo milovali in milovali govorniške uspehe prenemškega debaterja! „Schwamm drüber!“

Začetkom današnje seje bila je debata o predlogu, da zbornica svoj ukor izreče Schönererju, ker je tako žaljivo napadal zadnji petek poslanca Hein-

LISTEK.

Selski župnik.

(Roman. Spisal Ludovik Halévy; poslovenil Vinko.)

Drugo poglavje.

(Dalje.)

Dve leti pozneje napravil je Ivan kot prvi svoj izpit v Fontainebleau-u. S tem si je pridobil pravico, da si sme izbrati prosta častniška mesta. Jedno je bilo baš prosto v polku, ki je bil v Souvignyu, in Souvigny je bil le tri kilometre od Longuevala. Ivan je prosil za to mesto, ter je dobil. Tako se je zgodilo, da je Ivan Reynaud, poročnik v devetem topničarskem polku, v oktobru l. 1880 vzel v svojo last hišo doktorja Marcela Reynauda. Bil je zopet v deželi, v kateri je preživel svojo mladost in kjer je še vsakdo mislil nazaj na življenje in smrt njegovega očeta. In tako je tudi abbé Konstantin imel svoje veselje, da je zopet videl sina svojega prijatelja. Ne da se celo tajiti, da si kar nič več ni želel, da bi bil Ivan postal zdravnik. Kadar je stari župnik po maši prišel iz cerkve ter ugledal na cesti bližajoč se prašen oblak, in slišal, kako se zemlja trese od drdranja topov, po-

stal je, ter se kakor otrok veselil, ko je polk šel mimo. Seveda, zanj je bil ves polk le njegov Ivan, tisti krepki, brdki jezdec, kateremu se z jasnega obraza ni bralo družega, kot poštenost, pogum in dobrosrčnost.

Kadar je Ivan iz daljave ugledal župnika, izpodbodel je svojega konja v dir ter začel s svojim kumom malo kramljati. Njegov konj je že zmirom glavo iztegoval proti župniku, dobro vedoč, da je bil v žepu črne, oguljene in zakrpane suknje — zmirom najti kosček sladkorja. Abbé je imel tudi jedno zelo lepo suknjo, ki je bila še povsem nova, njo je skrbno hranil za družbo, če je sploh katero obiskal.

Ko je šel polk skozi vas, zvene so trobente in vsako oko je iskalo Ivana, malega Ivančka, kajti za tiste stare ljudi iz Longuevala bil je še vedno mali Ivanček. Neki star kmet je bil celo še zmirom navajen pozdravljati ga rekoč: „Dober dan, dečko, kako je?“ Mej tem je postal šest čevljev visok, ta dečko! In vselej, kadar je šel Ivan skozi vas, videl je pri dveh oknih skloneno Klementovko in smehljajočo se Rozaliko. Ta se je bila jedno leto poprej omožila. Ivan je bil njen drug in zvečer po poroki je z Longuevalskimi dekleti veselo plesal.

To je bil topničarski poročnik, ki je v soboto dne 28. maja leta 1881. okolo pete ure popoldne stopil s konja pred vratmi Longuevalske župnije. Ustopil je in konj je šel poslušno za njim ter sam od sebe stopil v ograjo na dvorišči. Pavlina je stala pri kuhinjskem oknu v pritličji. Ivan pristopi ter jo krepko poljubi na lici.

„Dober dan, Pavlinica, kako je?“

„Dobro, prav dobro. Ravno ti pripravljam kosilo. Hočeš li vedeti, kaj bo? Krompirjeva juha, kostrunova pečenka in jajčnik...“

„Saj to je izvrstno, same moje najljubše jedi... In vrhu tega sem lačen...“

„Še salato sem pozabila. Pomagati mi bodeš moral, da jo otrebiva. Danes bomo jedli točno o polu sedmih, ker ima gospod župnik potem še molitve.“

„Kje pa je moj kum?“

„Na vrtu. Gospod župnik je zelo žalosten zaradi včerajšnje dražbe.“

„Da, vem...“

„To ga bode malo utešilo, da si ti prišel. Tako je srečen, ako si ti pri njem...“

Ivan poprej še poskrbi za svojega konja, sname mu sedlo in brzde, priveže ga v ograjo ter mu vrže

richa. Ta predlog je obveljal po debati, v kateri je nemško-narodni fanatizem pognal nekaj prav lepih cvetov. Med drugimi peticijami izročil je poslanec dr. Poklukar danes peticijo „obrnega pomočnega društva“ v Ljubljani, da se pomaga proti zadavkanju, ki se ni zvršilo po postavi z dne 17. aprila 1885 državnega zakona štev. 34. Peticija se je na predlog dra. Poklukarja dodala današnjemu zapisniku.

Prihodnja seja jutri.

Govor poslanca g. prof. Šukljeja

v državnej zbornici dne 27. marca t. l.

(Dalje.)

Druga zadeva, o kateri se je tu govorilo, je sklep kranjske hranilnice in postopanje vlade proti njemu. Tu je navajal Radavski poslanec — čudim se, kako da je baš jeden bukovinskih poslancev govoril o tem, ker mu kranjske zadeve vendar ne morejo biti dosti mari — da je hranilnica storila dotični sklep 29. maja 1884 leta, a se je stvar rešila še le 15. januarja 1885. leta s tem, da se je sklep ovrnil. Nadalje je omenjal, da pritožba na ministerstvo, ki se je uročila lani v februarju proti odločbi kranjske deželne vlade, še sedaj ni rešena, in on iz tega sklepa: da je vsega tega kriva kranjska deželna vlada, ki hoče nalašč zavleči in potlačiti to stvar, s čimer javno kaže svoje sovraštvo do kranjskega nemštva. Dovolite mi, gospoda moja, da tukaj poskusim malo popraviti trditve dr. Tomaszcuka. Meni je vsa stvar dobro znana, kajti bil sem tedaj še na Kranjskem, sedel v deželnem šolskem совету, ko se je o tej stvari obravnavalo, in sem kot član deželnega zbora, v katerem je to vprašanje bilo povod interpelaciji in obširnemu odgovoru na interpelacijo, mogel si ustvariti popolnem objektivno sodbo.

Hranilnično društvo je bilo 29. maja 1884 sklenilo iz sredstev rezervnega zaklada osnovati štirirazredno nemško ljudsko šolo. Gospoda moja, zagotoviti moram vas, da je dotični sklep po celaj deželi vzbudil veliko razburjenost, čemur se tudi nikdo ne bode čudil, kdor pozna razmere kranjske dežele.

Popolnem hočem pustiti na stran narodne motive. Le mimogrede naj omenim, da ni brez pomena, da je 98% ulagateljev kranjske hranilnice Slovencev. Ti ulagatelji rekrutujejo se iz širnih slojev slovenskega prebivalstva, kranjska hranilnica je reservoir, v kateri se stekajo privarovani krajevarji naših pridnih kmetov, hlapcev in dekel itd., dočim tu vlada anomalija, da z bogatimi sredstvi tega društva gospodari kakih štirideset članov, kateri se, kolikor jaz vem, dopolnujejo s prosto volitvijo. Le mimogrede naj omenim, da je nujno treba, da se temu zlu odpomore po postavodajnem potu. O političnih motivih nečem govoriti, ampak postaviti se hočem na stališče treznega praktičnega ulagatelja.

Predsednik (ki je zopet zavzel predsedstvo, pretrga mu besedo): Dovoljujem si opozoriti gospoda poslanca, da ta stvar o kateri govori, ni v nika-keji zvezi s stvarjo, o kateri je razgovor.

Prosim tedaj povrniti se k stvari, o kateri se obravnava.

Poslanec Šuklje (nadaljujoč): Udam se uredbi naročaj mrve. Potem gre v hišo, odloži sabljo in namesto čake pokrivši se s starim zdelanim slamnikom, poda se na vrt k župniku.

Ubogi abbé je bil res zelo žalosten videti. Celo noč ni bil očesa zatisnil, dočim je sicer vedno tako lahko in tako dobro spal, kakor nedolžno dete. Njegova duša je bila užaljena. Longueval imetje tujke, krivoverke, pustolovke!

Ivan je zdaj baš tisto rekel, kot Pavel prejšnji dan:

„Dobili boste denarja za reveže, prav mnogo denarja!“

„Denar in zopet denar! Ne rečem, da bi moji reveži kaj izgubili, mogoče, da je še bolje zanje... A jaz bom za ta denar moral prositi in v salonu, kjer je svoje dni sedela draga, stara prijateljica moja, našel bom to Američanko z rudečimi lasmi. Res, storil bom to pot za svoje reveže in dobil bom novcev, a družega ne kot novce... Markiza je dala več, kajti dala je veselega srca. Vsako nedeljo zvečer šla sva skupaj obiskat svoje reveže in bolnike. Ona je poznala vse trpljenje in vso revo tega kraja. In kadar je mene tiganje zadrževalo v sobi, šla je sama in vse ravno tako dobro opravila, da še boljše nego jaz.“

(Dalje prih.)

gospoda predsednika, a opaziti moram, da je to v tesnej zvezi s politično upravo na Kranjskem, ker so se iz tega izvajali zaključki proti politični upravi, zategadelj bi prosil predsednika, da mi dovoli na ta način nadaljevati.

Predsednik: Jaz mislim, da bi se o tej stvari prej imelo razgovarjati pri ljudskem šolstvu.

Poslanec Šuklje (nadaljujoč): Hočem se udati zahtevi predsednikov, omenim samo, da se je res rešil sklep kranjske hranilnice, zaradi katerega se je politična uprava Kranjske napadala, še le 15. januarja 1885.

Nalašč se pa stvar ni zavlačevala. Stvar se ni mogla drugače ravnati. Pet dni potem, ko se je naznanil omenjeni sklep, bilo je o njem generalno posvetovanje pri deželni vladi, kakor se razvidi iz odgovora na interpelacijo v kranjskem deželnem zboru in že pet dni potem se je deželni šolski svet bavil s to stvarjo. Deželni šolski svet se ni moglo prezreti, ker je šlo za osnovo privatne šole. Poleg tega je pa bilo treba dobiti še nekatere statistične podatke od mestnega šolskega sveta in občinskega zastopa iz jako važnega uzroka. Predno je hranilnica to sklenila, je ministerstvo zaukazalo, da mora mestna občina osnovati dve nemški ljudski šoli. Ko je mestna občina ustregla temu nalogu, nastalo je vprašanje, ali bi bil tak izdatek od strani hranilnice potreben, umesten in obkorožen, kakor predpisuje §. 12 regulativa z 2. septembra 1884. Poprej ni bilo moč dobiti teh podatkov. Jaz te stvari ne morem podrobno razjasniti, ker me je že opominjal predsednik, a toliko rečem, da, kdor stvar resno preudari, ne bode ničesar očital politični upravi. Nadalje se je omenjalo odnošaje med kranjskim deželnim predsednikom in nemškimi uradniki na Kranjskem. Bil je zopet gospod Tomaszcuk, ki je v svojem govoru 22. marca pripovedoval o občnem zboru „Konstitucionelnega društva“ v Ljubljani in o seznamu onih uradnikov in profesorjev, kateri so se ga udeležili, kojega si je dal predložiti deželni predsednik. Ko sem poslušal govor bukovinskega poslanca, dal bi se bil sam skoro zapeljati, da bi bil mislil na kak Sullov subskripcijski seznam, ki se je sestavil proti nemškim profesorjem in uradnikom, v tem se pa spominjam, da acta publica „Konstitucionelnega društva“ v Ljubljani že davno več ne obračajo nase pozornosti širših krogov. Pri dotičnem občnem zboru bilo je skupaj 24 članov, reci celih 24 članov in še o teh hudobni jeziki govore, da so jih morali več privleči od mize v gostilni in kavarni. (Veselost na desni.) Pri tem zboru, ki nikakor ni imponoval s številom udeležiteljev, bili so samo trije državni funkcionarji, namreč dva srednješolska profesorja in jeden finančni uradnik; jaz mislim, da je bil seznam udeležiteljev, v katerem je govoril dr. Tomaszcuk, jedva potreben. Gospod poslanec dr. Tomaszcuk je nadalje trdil, da se ti gospodje neso udeleževali debat v društvu. To trditev pa moram nekoliko popraviti. Jeden gospodov udeleževal se je stilizacije odločne resolucije, ki se je sklenila, predlagal dostavke, drugi je pa celo v odboru omenjenega društva. Tedaj gospodje se vendar neso tako pasivno držali. In kake nasledke je pa imel dotičen ukaz, o katerem smo jaz in moji tovariši še le iz dotičnega govora izvedeli. Jedno leto minulo je od tega časa, in nobenemu teh gospodov se ni niti las skrivil; kakor poprej kažeta se še vedno dva teh gospodov odločna nasprotnika naše narodnosti in pri vsakej priložnosti žalita najlegitimnejša čustva našega naroda.

Uklanjam se avtoriteti virov, katere je navel govornik, rad mu verjamem na besedo, da se je res onim gospodom predložila pola s 14 vprašanji. Mislite mari, da vlada nema druge naloge, kakor trpeti napade njenih lastnih organov in jim biti zato še hvaležna. Bodimo odkritosrčni, moja gospoda! Postavite se na stališče, ki vlada v Angliji in Zjedinenih državah, po katerem se pri vsakej spremeni vladne sisteme premene tudi uradniki, ali se pa udajte neizogibnosti, katera vsakemu državnemu služabniku naklada neko rezervo — jaz govorim od neke rezerve, — jaz ne maram za politično brezbarvenost, pleme moluskov mi ne dopada v politiki in zahtevam tudi politično okostnico pri državnem uradniku — rečem tedaj neko politično rezervo — da bi povsod ne kazali svojega političnega prepričanja. Gospoda moja, od opozicije, ki pri vsakej umestnej in neumestnej priložnosti gledate v Nemčijo in občudujete nemško državo, mislite li, da bi pruska vlada, ko bi jej uradniki začeli tako zapo-

vedovati, tudi odgovorila z brezuspešnim prezidialnim ukazom.

(Konec prih.)

Pisma iz Rusije.

I.

(Dalje.)

Pomeščiki so razen muzikov, ki so jim obdelavali zemljo, imeli še pri sebi v hiši prislugo iz krepstnih; ti so se imenovali „dvorovije“, ali „dvornja“, ker razen slovenskega značenja besede dvor ima ruska beseda dvor še značenje hiše, v kateri žive, z vsemi poslopjami okoli hiše, ki so potrebna h gospodarstvu. „Dvorovije“ so bili kazački, lakeji, kočijaži, kuharji, kónjuhi, svinopasi, psarji (posebno važni), tkalci, tesarji, stolarji, kovači, vrtnarji, prikaščiki itd., razen teh živeli so „na dvor“ še „čornorabočije“, ki so delali „črno raboto“ — ge-meine arbeit; krepstne ženske pa so bile gornične (gornica = Zimmer), njanke (pestunje), kormilice (ammen) i „devke“, ki so šivale, prale, gladile, obirale sadje itd.

Bogati pomeščiki pa so imeli tudi svojo godbo iz krepstnih in svoj „teatr“. Tem „artistom“ so po navadi umetnost ubijali ne v glavo, ampak „pod hrbtom“.

Glavna zadača v življenji bogatega pomeščika bila je — živeti. Kar je duša želela, to je delal. Posebno prijetna jim je bila „ohota“ — lov, na dvoru bogatih pomeščikov bilo je lovskih psov neverjetno količstvo vseh porod; bili so pomeščiki, ki so imeli poldrugosto psov; psam je stregel psar. Poprej so velikanski gozdi redili mnogo divjačine in v teh gozdih se je slišalo „ululukanje“ norih in sitih pomeščikov z njihovimi gostmi, ki so se kakor divjaki podili na svojih konjih za ubogimi volki, zajci in lisicami. Zdaj teh lesov ni; osvobojenje rabov nanesele je smrtni udar vekovečnim dobom, ker pomeščiku je bilo treba denarjev. Na mestih, kjer so pred 25 leti trobili lovski rogovi, raste zdaj žito ali pa pritlično grmovje.

Kadar se ni dalo „jezditi na ohotu“, jezdili so pomeščiki „v gosti“ k sosednjim pomeščikom; gospodar je goste „ugoščeval“, kolikor se je dalo: igrala jim je godba, ako jo je imel, pele so jim krepstne primadone, katerim je pomeščik „objem glasa“ in čistoto „not“ ubijal z dubino (hrastovo palico) na konjušni. V gostéh so pomeščiki igrali v karte, kupovali drug od drugega krepstne, konje, pse. Tu so se barišnje znanile z barčuki, bodočimi svojimi možmi; tu se je vino lilo v potokih.

Dvorjan moral je služiti carju; bolj ubožni pomeščičji sinovje služili so po raznih „sudah“, v gubernskom pravljenji, v „kazennih“ in „kontrolnih“ palatah, sploh „po štatskoj službě“; bogati pa so služili v vojaki; vsi oficirji bili so dvorjani, od praporščika do generala. Služili pa so spet, dokler je želelo srce, potem so ušli v „otstavku“ in živeli kot barini. Tako se zdaj ne srečaš z dvorjanom, ki bi ne imel „vojennago“ ali „graždanskago činā“; vsak je otstavnoj poručik, kaptan, major itd., iz česar se lahko vidi, da je služil dolgo ali ne; graždanski čin pa so bili: gubernskij sekretar, tituljarnij sovjetnik, kolležskij assessor, nadvornij sovjetnik, kolležskij sovjetnik, statskij sovjetnik, dejstviteljnij statskij sovjetnik, tajnij sovjetnik in dejstviteljnij tajnij sovjetnik. Vsak graždanski čin soodvetsvoval je vojenemu činu, od kolležskega assessora (major) do dejstv. statskega sovjetnika — to so bili „štab-oficerskije činī s titulom visokoblagorodije“ i „visokorodije“, od d. s. sovjetnika dalje „generalskije činī“ s titulom „prevoshoditeljstvo (excellenz.) Čini so se dajali za „vyslugu let“, to je čez vsake tri leta čin; prvi čin pa se je dobival, ko je dvorjan odslužil četrta leta. Oni so dajali izvestne pravice in za čin je bila odločena taksa. Ravno tako je bilo z ordeni; taksa za čine je uničena, za ordene pa se zdaj še plačuje. Da bi se dobil čin ali orden, k temu je bilo potrebno (in je še zdaj) „predstav-ljenje načalstva.“ Načalnik je mogel predstaviti ali ne, kajti uzrok je našel vselej, kdor se je znal prikupiti svojemu višjemu, ta je dobival po vrsti čine in ordene, kajti načalnik ga je opisaval višjemu načalstvu kot usérnega (eifrig) činovnika, dostojnega odličja. To omenim za to, ker sem se prepričal, da nekateri v Rusiji služeči Slovenci, ko dobe orden, to naznanjajo po slovenskih časnikih, ker znajo, da orden v Avstriji ima čisto drugo značenje in veljavo. Mi drugi čitamo tako samopohvalo v časnikih in ne ostaja nam nič družega, ko smejati se. Mnogi ordenov ne jemljejo in prosijo načalnika ne predstavljati jih, kajti najnižji orden velja okoli 40 rubljev,

pravice pa ne daje nobenih. Visoki ordeni pa, ki dajo plemstvo in nekatere pravice, neso dostopni navadnim smrtnim. Da služenci inostranci dobivajo zdaj čine in ordene, je zato, ker vsak činovnik od VIII. dijetnega klase je „lični dvorjanin“ (persönlicher Adeliger.) Da se čini neso dajali vselej za dobro službo, govori že poslovice, ki trdi, da jo „vo vsjakom činu po sükinu sinu“ (suka = psica.)

Dvorjan, ki ni služil, ni bil pravi dvorjan; njega so imeli za duraka ali lenuha. Tako v komediji Gribojedova „Gore at uma,“ Farnusov govori Čackemu, ki se svata za njegovo prijemno hči: „Skazal bi ja vo pervih: ne blaži! imenjem, brat, ne upravljaj oplošno; a glavno je — pojdi-ka, posluži. Čackemu, ki se je ravnokar vrnil iz za granici, kjer se je navzel liberalnih idej, to ni bilo po volji; njemu je bilo protivno, „u pokrovitelej zevati na potolok (strop), javitijsja pomolčati, požarkati, poobedati, podstaviti stul, podnjati platok (rutico,) a tega imeno je bilo treba, ako je hotel imeti kdo uspeh v službi. Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. aprila.

Ker vzlic prepovedim dijaki srednjih šol po nekoč snujejo društva in se udeležujejo družih društev, zaukazalo je **naučno ministerstvo** potom deželnih oblastev, da se na to mora strogo paziti in taki prestopki jako strogo kaznovati. Tudi se srednješolski dijaki ne smejo udeleževati tako imenovanih počitniških zvez velikošolcev.

Vnanje države.

Ministerska kriza v **Srbiji** se jako počasi rešuje. Ko se je Garašanin odločno izjavil, da neče več prevzeti sestave ministerstva, poklical je bil kralj Ristića. Toda kralj in vodja liberalcev se nesta mogla sporazumeti. Kralj je nekda zahteval, da novo ministerstvo nikakor ne sme tožiti prejšnjega zaradi vladnih stvari, zlasti pa ne zaradi Bontouxove afere, dalje, da se vnanja politika nič ne spremeni in da se pod nikakršnim predlogom ne pokliče nazaj v Srbijo bivši metropolit Mihael. Lahko je umevno, da Ristić takih pogojev ni hotel vsprejeti. Kralj je zopet poklical Garašanina. Poslednji se je dal pregovoriti in je poskusil sestavo nove vlade. Govorilo se je, da bode ministerstvo tako le sestavljeno: Garašanin predsedstvo in notranje zadeve; Kaljević, poslanik v Bukareštu, vnanje zadeve; Mijatović trgovino in finance; Kumić, kontrolor srbskega državnega dolga, pravosodje; polkovnik Topalović vojno; Kujundžić, poslanik v Rimu, bogočastje in pouk; Milanović, vojaški attaché na Dunaji, javna dela. Garašanin se je pogajal z omenjenimi osobami, a Kaljević, Kumić in Topalović neso nikakor hoteli ustopiti v novo ministerstvo. Garašanin je bil prisiljen opustiti sestavo nove vlade, ko tudi družih sposobnih osob ni mogel dobiti. Kralj je z nova poklical Ristića, da naj sestavi novo ministerstvo in mu ni stavil več nobenih pogojev. Misli se, da bode novo ministerstvo Ristićevo tako le sestavljeno: Ristić predsedstvo in vnanje zadeve; Radiivoj Milojković notranje zadeve; Vladimir Jovanović finance; Avakumović pravosodje; Stojanović javne zgradbe; Bošković bogočastje; Mišković vojna. Privrženci Ristićeve nameravajo novemu ministerskemu predsedniku prirediti baklado.

Kakor se iz Skadra poroča v „Pol. Corr.“, se **črnogorski** knez in njegov zet Peter Karadjordjević nič kaj dobro ne sporazumeta. Nekaj je temu kriv znani oklic na srbski narod, kateri je Peter Karadjordjević izdal brez knezove vednosti, nekoliko pa privatne razmere Karadjordjevićeve. Knez bi sicer ne imel nič proti omenjenemu oklicu samo na sebi, a izdal se je ob neugodnem času.

Razmere mej **Grške** in **Turčije** so vedno bolj napete. Kakor novejša poročila trdijo, vevlavlasi Grške ne bodo mogle odvrniti od vojne. Rusija tudi nekda več Grške ne odgovarja od vojne in je drugim vevlavlstim že naznanila, da se ne udeleži pomorske demonstracije proti Grškej.

„Moskovskija Vjedomosti“ odločno zahtevajo, da se vse **ruske** mejne pokrajine očistijo tujcev, zlasti Nemcev, ki se vedno prisiljujejo. Tako je v Petrikovskem ujezdu 13.000 nemških delavcev v tovarnah. Ta list misli, da je Prusija imela popolnem prav, ko je iztirala tujce, in Rusija ima pravico isto storiti. Sicer Rusiji ne bode treba tako strogo postopati, kakor je Prusija. Lahko bode iztiranim dovolila, da se naselijo v sredi Rusije.

V **Belgiji** poenjujejo delavski izgredi. Delavci se vračajo k delu. Semtertja še rogovilijo, a največja nevarnost je že, kakor se kaže, minula. Okrog Tournai razsajajo še delavci in so potrgali telefonske in brzojavne zveze. V Monsu zahtevajo, da bi se jim dovolilo, da bi delali samo osem ur na dan, o čemer pa lastniki premogovnikov in kamnolomov nečejo ničesar slišati.

V sredo pri debati o podaljšanju zakona proti socializmom v **nemškem** državnem zboru oglašil se je za besedo tudi knez Bismarck. Očital je Beblu, da je v socialističen program vsprejel zavratni umor,

ker je rekel, da bi on prvi vzdignil roko, ko bi v Nemčiji zavladale take razmere, kakor so v Rusiji. Vlada bode pritrdila dveletnemu podaljšanju, četudi bi želela, da se zakon za dalj časa podaljša, ker že Bebel propoveduje umor vladarjev. Bebel se je izgovarjal, da ni mislil tako, da bi vzdignil roko proti vladarju, ampak proti vladajočemu sistemu, ko bi se uvele v Nemčiji take razmere, kakor so v Rusiji. Sedaj pa že v Nemčiji neso take razmere, kakor v Rusiji, kajti socialni demokrati lahko izjavljajo svoje želje v državnem zboru. Bismarck je potem iz stenografičnega zapisnika dokazoval, da je Bebel res propovedoval umor vladarjev. To se ve, da je odvisno od njegovega teoretičnega razsojevanja, ali on zmatra razmere za take, kakor so v Rusiji. Vsekako se pa da sklepati iz njegovega govora, da on smatra umor vladarjev pod gotovimi razmerami za opravičen. Zaradi tega je pa treba, da se podaljša zakon proti socialistom vsaj za dve leti. Na to je Bebel jako razdraženo odgovarjal. Zgodovina uči, da so bili umori vladarjev na dnevnem redu, ko so gospodovali plemenitaši, h kakršnim pripada Bismarck. Našel je celo vrsto vladarskih umorov, katere je prouzročilo plemstvo. Potem je pa napadal katolike in dvornega propovednika Stöckerja. Ko je še Windthorst opravičeval katoliški centum, se je sklenila debata in vsprejelo podaljšanje za dve leti s 27 glasovi večine.

Kakor se poroča iz Londona, misli angleška vlada odpoklicati več svojih čet iz **Egipta**. Ustaja v Sudanu je že skoro popolnem polegla, le še navzočnost angleških čet na sudanskej meji nekoliko vzbuja verski fanatizem domačinov. Ko se bodo angleške čete zamenile z egiptovskimi, pa bode vse mirno. Angleške čete, ki bodo še ostale v Egiptu, bodo zbrane v Kajiri in Aleksandriji v varstvo pod kralja.

Dopisi.

Iz Pulja 31. marca. [Izv. dopis.] Gospod urednik! Že dolgo nam ni kak spis tako ugajal, kakor uvodni članek, priobčen v Vašem cenjenem listu od ponedeljka. Ta članek naj bi si vsak Slovenec utaknil v okvir in ga vsak dan pazno prečital. Vsebina tega članka naj bi bila nam vsem prava pravcata „ordre de bataille.“ Vsaj so pa tudi nazori, izraženi v tem članku, edinopravi. Da je Nemec rojen naš protivnik, smo tudi mi nedavno trdili v enem dopisu „Slovenskega Naroda in danes izrečemo le željo, da bi to prepričanje postalo obče mej nami. „V svojem jedru je nemški duh neotesan in surov!“ Da, da, to je čista, če — tudi žalostna resnica. Komur je bila prilika živeti mej Nemci, ta vé, da je Nemec, ako stopi na politično polje, brutalen do skramosti. Pisec tehle vrstic imel je mnogo priložnosti spoznavati Nemca v njegovih nazorih in njegovem mišljenju. In od onega trenutka, ko je Nemca spoznal z vso mu lastno brezobzirnostjo, ni ga naroda na celem božjem svetu, ki bi mu bil tako antipatičen, nego je nemški. Prepričal se je, da je sovraštvo do Slovanov tudi v onih delih nemškega naroda obče, ki se sicer ne brigajo za politične homatije. Bili smo si sicer osobni prijatelji, če se je pa primerilo, da smo se le dotaknili jezikovnega in narodnega vprašanja, vzkipele je nemški šovinizem takoj na svoj vrhunec. Jaz sem seveda z vso zgovornostjo, kolikor mi jo je Bog podaril, zagovarjal in neovrgljivo dokazal svete pravice avstrijskih Slovanov, a veste kak odgovor sem dobil?! Prevzetni Tevton odgovoril mi je s takim cinizmom; da sem kar strmel: „Wir geben ja zu, dass Ihr auch Rechte habet; wir jedoch haben die Macht und so lange wir die Herrn sind, dürfen ihr von diesen euren Rechten nicht einmal träumen.“

In okraj, v katerem so razširjeni taki nazori, ni znabiti doména Knotzov, Strache-jev in Heilsbergov; ampak to je okraj, ki je vedno volil konservativno in je tudi danes v državnem zboru po konservativnem poslanci zastopan.

Uganjka pa je vendarle to, da narodu, ki se je vzpel na takó visoko stopinjo kulture, ki si je ustvaril največjo literaturo, ki je rodil izmej sebe toliko veleumov in ki tako rad nazivlje samega sebe za „narod mislecev,“ da temu narodu manka jednega najplemenitejših čutov — pravicoljubja. Proti takemu protivniku treba je misliti v pravem času na zdato obrambo in to bomo našli le v plamtečem rodoljubju, gorečej ljubezni do materinega jezika in — v vsaj približno takoj brezobzirnosti, kakor je nemška. Narod slovenski ipa obilo izbornih lastnostij, a vse te naše kreposti paralizuje jedna sama slabost — naše mehkočutje. V svojej rahločutnosti se prav tresemo, da ne bi sosedu skrivili jednega lasu, če tudi ravno ta sosed preži po našej eksistenci in nam pri vsakej priliki kaže besno

svoje sovraštvo do nas. Slovenski narod pa naj si zapomni, da le tedaj imamo upanje, da si ohranimo narodnost svojo, ako bomo odvrgli pretirano rahločutje in postali nekoliko bolj jekleni. S takimi protivniki, kakor jih imamo mi, velja sleči glacerokovice. C—t—č.

Domače stvari.

— (Gospod poslanec Raič) je na Dunaji hudo obolel. Iz privatnega pisma državnega poslanca M. Vošnjaka posnamemo, da je Raič že dlje časa bolehal. 29. m. m. prihajalo mu je v zbornici tako slabo, da ga je g. V. spravil v njegovo stanovanje, drugi dan pa, ker doma ni imel potrebne postrežbe, v javno bolnišnico, kjer ima svojo sobo in je z vsem dobro preskrbljen. Poklicani zdravnik se še ni izrekel o bolezni, pa bati se je, da pride kaj hudega. (Bog daj, da se iskrenemu našemu zagovorniku zdravje spet na bolje obrne. Ured.)

— (Umrli) je včeraj po dolgi hudi bolezni na Studenci g. Ivan Sajovic, umirovljeni poštni uradnik, star 37 let. Ranjki bil je vzgleden in značajan narodnjak, izvrsten pevec in zelo priljubljena osoba. Bodi mu zemljica lahka.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 4. dan t. m. predstavljaj se bode najboljši kmetek igrokaz, prirejen za naš domači oder, „Ukrotena trmoglavost.“ Prizori se vrše na krasni naši gorenjski zemlji. Običaji naših gorenjskih korenjakov so živo slikani, beseda v igri je jedrnata, uloge, kolikor zvemo izza kulis so v spretnih rokah, torej ne dvomimo, da se vzlasti zaradi tega, ker je ta predstava poslednja nedeljska pred Velikonočnimi prazniki, gledališče v vseh prostorih napolni.

— (Pisateljsko podporno društvo) bode imelo jutri zvečer ob navadni uri svoj zabavni večer v steklenem salonu Čitalnice Ljubljanske. Čital bode g. prof. Levec o „Knobljevih pesnih.“ Ker bode čitanje jako zanimivo, pričakuje se obilna udeležba gg. društvenikov.

— („Novoje Vremja“) poroča, da bode po odstopu prof. viteza Miklošiča stolico slovenske filologije na vseučilišči Dunajskem prevzel Slovincem dobro znani g. Boudouin de Courtenay, sedaj profesor na vseučilišči v Derptu.

— (Nemška brezobzirnost.) V Ljubljani živeči Hrvatje poslali so nam pritožbo, da je pred nekoliko dnevi jeden nemških glumačev bil toli predrzen, da je na odru pel znan poulični kuplet, ki žali čast hrvatskega imena in naroda. Čudimo se, da policija kaj tacega dopušča, čudimo pa se tudi občinstvu, da kaj tacega mirno posluša. O nemškem občinstvu nam je sicer znano, da je to bilo za fino omikano gospodo pravi „gaudium“, ali kakor bi Nemec rekel „grand Hetz“, od narodnjakov pa, katerih je gotovo nekoliko bilo v gledališči, bi se smelo pričakovati, da odločno zavračajo take podle napade.

— („Zadruga“) izšla je 2. številka. Vsebina: Kako poslujejo naše posojilnice. Spisal Maks Veršec. — Računski sklep posojilnice v Pišcah in posojilnice na Slatini.

— (Iz Gornjega grada;) Zborovanja dne 25. t. m. o zadevi volitve stalnega odbora podružnice sv. Cirila in Metoda za tukajšnji okraj se je udeležilo prav lepo število družnikov, od katerih so bili izvoljeni v načelnštvo: G. dekan L. Potočnik za prvomestnika, gosp. J. Detiček, c. kr. notar za blagajnika in g. M. Spende, učitelj, za tajnika; za namestnika pa: gosp. Anton Goričar, veleposestnik v Mozirji, gosp. Matija Krtna, župnik na Rečici in gosp. Miloš Schmid, kaplan na Ljubnem. Pohvalno se mora še omeniti, da blizu tretjina članov, ki so že k naši podružnici pristopili, spada v vrsto ustanovnikov, ostali pa so letniki in le dva podpornika. Imamo veselo upanje, da se jih v kratkem ve mnogo oglasi. — V gospodarskem oziru pa vam poročam le žalostne novice iz našega okraja, po gorah namreč leži še debelo snega, mnogim kmetom pa že pomanjkuje potrebne mrve, živine ne morejo prodati, in tudi lesna trgovina se neče oživeti, tega pa so krive negotove razmere na Balkanskem poluotoku.

— (Na prodaj) so iz proste roke vsa posestva, spadajoča v Viktor Smolétovo zapuščino, katerej glavni dedič je deželni muzej „Rudolfinum“. Ta posestva so: Hiša v Ljubljani na Marije Terezije cesti šte. 1, z dvoriščem in vrtom. Njiva in pašnik v Gorenji Šiški. Travniki na Brezovici. Trav-

nik in takozvana „Rakova jelša“ v Trnovem. Kdor želi kako teh posestev kupiti, naj do 30. t. m. predloži pismeno ponudbo (s kolekom 50 kr.) deželnemu odboru kranjskemu.

— („Krško bralno društvo“) priredi dne 4. aprila pevsko-muzikalični koncert s sledečim vspešnim: 1. Bendl — Svoji k svojim — moški zbor, 2. A. Bartelloni — fantazija iz Lukrecije Borgia za gosli in glasovir, 3. J. Müller — Naša zvezda — četverošpev, 4. A. Hajdrich — Sirota — samospjev za alt z moškim zborom, 5. Vebber-Peter Schmoll Ouverture — dvoročno igranje na glasovirju, 6. Nedved — Nočni pozdrav — samospjev za bariton z moškim zborom, 7. M. Hausser — An die Heimat — gosli z glasovirom, 8. Ipavec — Kdo je mar? — zbor s spremljevanjem glasovirja. Začetek točno ob 8. uri. Odbor.

— (Žebanje sreček iz 1854. leta.) Ser. 3958 šteje 6 zadela glavni dobitok, ser. 1575 št. 47 pa 20.000 gld.

— (Dunajske komunalne srečke) žrebale so se včeraj. Ser. 2763 šteje 40 zadela glavni dobitok, ser. 2209 št. 60 zadela 20.000 gld., ser. 2426 št. 57 pa 5000 gold. Izžrebale so se potem serije: 597, 971, 1162, 1624, 1994, 2279, 2587, 2816, 2859, 2869.

— (Razpisano) je mesto učitelja ali pa učiteljice na jednorazrednici v Žalogu. Prošnje do 14. t. m. na okrajni šolski svet v Kamniku.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Bruselj 2. aprila. Po vsej deželi napravil se je mir. Delavci so deloma že začeli delati, deloma pa se pripravljajo, da prevzamejo delo.

Carigrad 2. aprila. Kneza bolgarskega odgovor na brzojav Porte došel je včeraj. Ministerski svet se je posvetoval o odgovoru, potem pa je Gadban efendi dobil naročilo, naj o polnoči odpotuje v Plovdiv in v Sofijo. Potrjuje se, da je knez bolgarski telegram Porte kategorično odklonil. Misli se, da bo knez bolgarski, ko bi se vlasti za to ne zmenile in zapisnik podpisale, protestoval in izdal manifest do Bolgarov.

Peterburg 1. aprila. Car in carica odpotovala sta včeraj v južno Rusijo.

Berolin 1. aprila. Zbornica poslancev vsprejela je v drugem branji §. 1. zakona, po katerem se dovoljuje vladi 100 milijonov za nakupovanje zemljišč na Poznanskem, da se poljski živeli potisne nazaj. — Cesar in cesarska obitelj osobno čestitali knezu Bismarcku na današnjem rojstnem dnevu.

prinaša v 7. številki sledečo vsebino: Jurij Šubič. (S podobo.) — O. Marko Pohl, kranjskih modric krajan. (Konec.) — Pri pokopu. Pesem. A. Pin. — Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) — Brezi nade. Pesem. Fr. Gestrin. — Drobne povesti. Češki spisal Svatopluk Čech. Poslovenil S. S. V. Napoleon. (Konec.) — Hrvaški spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje.) — Zgodovina akademičnega društva „Triglav“. O desetletnici. — Pri Jovanu Rističi. — Naše slike: Prirodopisje in starinstvo. V. H.—z. — Pogled po slovenskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. — „Slovan“ velja za vse leto 4 gld. 60 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

1. aprila.

— Pri **Slonu**: Brandeis z Dunaja. — Bischitz iz Prage. — Jurani iz Reke. — Manler iz Gorice. — Walzer iz Celja. — Mayer z Dunaja. — Pri **Hebra**: pl. Hebra z Dunaja. — Plesch iz Budimpešte. — pl. Noalt, German z Dunaja. — Belacher iz Gradca. — Müller iz Trsta.

Pri podpisnem stavbenem podjetji dobi še kakih

100 dobrih kamnosekov

za trdi peščenik in kakih

100 dobrih zidarjev za predore

celo leto dobro plačano akordno delo.

Munkács (Gorenje Ogorsko), dne 22. marca 1886.

(212—2)

Stavbeno podjetje Munkács-Beszkiderske železnice.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Pri južnem kolodvoru: Pietzschuh, Bau, Ornstein z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močina v mm.
1. aprila.	7. zjutraj	743.00 mm.	24° C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	742.78 mm.	17.6° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	746.01 mm.	9.8° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 9.9°, za 2.5° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. aprila t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 90 kr.
Srebrna renta	84 " 95 "
Zlata renta	114 " 35 "
5% marona renta	101 " 70 "
Akcije narodne banke	875 " — "
Kreditne akcije	299 " — "
London	125 " 85 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 99 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 70 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 129 " 25 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 " — "
Ogrska zlata renta 4%	102 " 25 "
5% papirna renta 5%	94 " 45 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 " — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126 " 50 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	117 " 50 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98 " — "
Kreditne srečke	100 gld. 179 " — "
Rudolfove srečke	10 " — "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 115 " 25 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	205 " — "

! Novejša iznajdba!

Na polji obrtnije za klobuke jedina, velikanska in odlična.

Do sedaj se še niso izdelovali boljše, praktičnejše, trajnejše, cenejše, pripravnije in nepokonejšje klobuki, kakor so po najnovejši metodi z hidravlično silo izdelani prekrasni, svetovnoznani, podloženi

Komad gl. 1.80.	narodni klobuki	12 komadov gl. 20.
za gospode, dame, dekleta, dečke, pripravniki za vse letne čase.		

Ti čudoviti, vsakej glavi prilagajajo se klobuki, narejeni iz fine mehke dunajske klobučine, dobivajo se v vsakej barvi in velikosti; najprimernejša noša za uboge in bogate, kavalirje, meščane in delavce. — Kdor hoče za neznatno ceno imeti vedno lep nepokonejšji klobuk, bodi gospod ali gospa, naj se obrne na

J. H. RABINOWICZ, Hutmanufaktur, (214—1)

WIEN, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Jaz opozarjam, da se bode novo izumljenje kmalu ponarejalo in da so vsi drugi klobuki dosti slabši od mojih.

V provincije se razpošilja proti poštnemu povzetju.

Kuverte s firmo
"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani.

Žrebanje že 24. tega meseca.

Kincsem SREČKE à 1 gld. 11 srečk 10 gl. samo 10 gl.

Glavni dobitok v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budimpešta, Waitznergasse 6. (142—21)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

- 1. zvezek:** Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz njegovega življenja.
- 3. zvezek:** I. Dolen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodebna v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojtnje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
- 5. zvezek:** I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poština za posamični vezan zvezek 5 kr., za vezani 10 kr.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naroče skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v (83—11) „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Kongresni trg, Gledališka stolba.

Učenece

se takoj vsprejme v neke večje trgovini z mešanim blagom na Dolenjskem. — Pisma na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (215—1)

RESTAVRACIJA in GOSTILNA

se dá na račun z ugodnimi pogoji

pri (210—2)

Mariji Sturm v Poljčah, Gorenjsko.

Usnjarija (Rothgärberei)

z vso pripravo

se daje takoj v najem.

Natančneje pod naslovom: **Fran Kastelic v Rudolfovom.** (189—4)

CHAMPAGNE AYALA & Co.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. PETER LASSNIK-u.

Varstvena znamka.